

Raadsbrief

Datum

25 april 2024

Onderwerp

Update projecten in het kader van bestaanszekerheid

Versienummer

1

Portefeuillehouder

Michiel van Willigen

Samenvatting

Binnen Zwolle wordt hard gewerkt aan het verbeteren van de bestaanszekerheid van onze inwoners. Met uw Raad zijn afspraken gemaakt over het rapporteren over de voortgang van diverse doelen die in het wethoudersmemo november 2023 zijn geformuleerd, en waarover we graag de stand van zaken met u delen:

1. Een betere (digitale) toegang tot inkomensregelingen;
2. Vereenvoudiging van inkomensregelingen;
3. Het vergroten van de participatiemogelijkheden voor inwoners met een laag inkomen;
4. Inclusie (meer en betere participatiemogelijkheden voor iedereen).

Daarnaast geven we in dit memo de eerste resultaten van de 'laat geen geld liggen'-gids, die we onlangs al fysiek met u hebben gedeeld en gaan we kort in op de aanpak schulden.

Bijlagen

- 1 Memo voortgang project 'Quick Wins' en Vereenvoudiging Inkomensregelingen
- 1a Verdiepende rapportage 'Quick Wins'
- 2 Memo stadspas 2024
- 2a Onderzoek verruiming participatiefonds ihkv project stadspas
- 2b Marktverkenning ICT-aanbieders stadspas
- 3 Evaluatie 'laat geen geld liggen'-gids
- 4 Planning van de projecten

Openbaarheid☒ Openbaar**Wij stellen u voor kennis te nemen van:**

De stand van zaken op het gebied van:

- Het vereenvoudigen van toegang en aanvragen van inkomensregelingen (quick wins en proces aanpassen van de regelingen zelf)
- De resultaten van het onderzoek naar invoering van een stadspas en het feit dat wordt gekozen voor niet invoeren van een stadspas, maar alternatieven te onderzoeken
- Evaluatie 'laat geen geld liggen'-gids
- Aanpak schulden
- De planning van de projecten

Datum 25 april 2024

Inleiding

In de bijlagen vindt u:

1. Een memo over de quick wins, onderdeel van het proces Vereenvoudigen van toegang en gebruik van inkomensregelingen
2. De opbrengst van een onderzoek naar het verruimen van het Participatiefonds als alternatief voor het invoeren van een stadspas en een marktverkenning naar stadspassystemen.
3. Resultaten tot nu toe van de 'laat geen geld liggen gids'
4. Planning van de projecten Vereenvoudiging inkomensregelingen en onderzoek alternatief stadspas

Kader

Verbeteren van de toegang en vereenvoudiging van de inkomensregelingen van de gemeente. Dit wordt opgepakt in twee sporen:

- Spoor 1: vereenvoudiging toegang en aanvraagproces. Quick wins en het uitvoeren van klantreizen zijn onderdeel van dit spoor.
- Spoor 2: herbepaling van het beleidskader inkomensregelingen.

Een andere mogelijke interventie ter verbetering van de toegang en het gebruik van de inkomensregelingen was de invoering van een vorm van een Stadspas. Invoeren hiervan zou moeten zorgen voor het vergroten van de participatie van inwoners met een laag inkomen. We hebben geconcludeerd dat dit in Zwolle niet het geval is. Bij deze raadsbrief ontvangt u ter onderbouwing van deze conclusie een verslag van de marktconsultatie ICT-aanbieders en de resultaten van het onderzoek of verruiming van het Participatiefonds een alternatief is voor de doelstelling van het vergroten van de mogelijkheden tot participatie.

Daarnaast zijn alle Zwolse inkomensregelingen sinds januari 2024 in een handig boekje gebundeld en verspreid onder veel verschillende partners. We zien uit de evaluatie dat er mooie resultaten zijn geboekt. Dit is een goed voorbeeld van hoe een simpel, offline-instrument een groot effect kan hebben.

Kernboodschap

Met uw Raad is in november 2023 afgesproken dat de gemeente de komende jaren een aantal doelen realiseert.

1. Een betere (digitale) toegang tot inkomensregelingen;
2. Vereenvoudiging van inkomensregelingen;
3. Het vergroten van de participatiemogelijkheden voor inwoners met een laag inkomen;
4. Inclusie (meer en betere participatiemogelijkheden voor iedereen).

De projecten die leiden tot realisatie van deze doelen zijn gestart en in deze raadsbrief rapporteren we hierover aan uw Raad.

Toelichting

Project Quick Wins

Door kleine, slimme aanpassingen zorgen we dat inwoners eerder en beter geïnformeerd worden over hun mogelijke recht op vergoedingen en extra's. Dit doen we door:

1. Inwoners die een aanvraag doen voor één van de inkomensregelingen, pro-actief te wijzen op de andere inkomensregelingen en te laten helpen bij de aanvraag als de inwoner dat nodig heeft.

Datum 25 april 2024

2. Inwoners die al langer een bijstandsuitkering ontvangen, actief te benaderen voor een persoonlijk gesprek om samen te onderzoeken of zij gebruik maken van alle inkomensregelingen of hulp nodig hebben bij de aanvraag.
3. Nieuwe manieren in te zetten om inwoners te bereiken die wij nu nog niet voldoende bereiken met informatie en advies over inkomensregelingen.
4. Actief informeren van formele en informele samenwerkingspartners in de stad die contact hebben met inwoners die wij nu minder goed bereiken zodat zij deze inwoners kunnen wijzen op de inkomensregelingen.

In de bijlagen vindt u een uitgebreide beschrijving van de aanpak.

Project Stadspas

In de wethoudersmemo van november 2023 is bij uw Raad aangegeven, dat we een marktconsultatie uitvoeren onder aanbieders van een stadspassystemen, en ook onderzoeken in hoeverre het verruimen van het Participatiefonds een alternatief kan zijn voor het invoeren van een vorm van een stadspas. Op basis van de resultaten van bovengenoemde onderzoeken (zie bijlagen) komen we tot een aantal voorlopige conclusies:

1. Een standaard/klassieke stadspas zorgt niet voor een betere digitale toegang tot alle gemeentelijke inkomensregelingen.
2. Een standaard/klassieke stadspas beperkt de keuze in participatiemogelijkheden voor inwoners op het moment dat deze ingezet wordt als vervanging van het huidige Participatiefonds.
3. Een standaard/klassieke stadspas systeem zorgt niet per definitie voor extra inclusie t.o.v. het huidige Participatiefonds.
4. Er is een klein positief effect te verwachten op het gebruik van het Participatiefonds op het moment dat dit in verruimd wordt. Het verruimen van het Participatiefonds verruimt de participatiemogelijkheden alleen voor inwoners die dit aanvragen.

We kiezen daarom een andere oplossingsrichting dan de Stadspas.

Project 'laat geen geld liggen'-gids

In deze gids staan alle vergoedingen en extra's voor inwoners met een laag inkomen vermeld. Van de gids zijn inmiddels 7.000 exemplaren gedrukt en verspreid bij veel verschillende instellingen, winkels, zorgcentra, buurthuizen en nog veel meer plekken in de hele stad. De gids is met een grote online- en offline campagne geïntroduceerd en is goed ontvangen. Sinds het verschijnen van de gids is het aantal aanvragen Bijzondere Bijstand gestegen met 332 ten opzichte van het eerste kwartaal 2023. De aanvragen Participatiefonds zijn er 294 meer dan vorig jaar en er vroegen 32 meer inwoners de zorgkostenvergoeding aan. En er keken 743 meer mensen op Berekenuwrecht.nl of ze in aanmerking kwamen voor een extra vergoeding. De complete evaluatie vindt u in Bijlage III.

Aanpak schulden

Naast het op verschillende manieren verbeteren van toegang tot inkomensregelingen, werken we aan het verminderen van schulden. Geldzorgen en (langdurige) schulden hebben grote invloed op de levens van mensen, op hun gezondheid en gedrag. Daarom zetten we in 2024 extra in op vroegsignalering met het team Eerste Hulp bij Geldzaken.

We willen meer Zwollenaren met geldzorgen eerder in beeld krijgen en sneller duurzaam perspectief bieden op een schuldenvrije toekomst (raadsbesluit 20240122-7 vroegsignalering)

Datum 25 april 2024

schulddienstverlening over het besteding middelen van het ministerie van SZW voor de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden aan extra inzet op vroegsignalering).

Het huidige beleidsplan Schulddienstverlening (SDV) wordt 1 jaar verlengd tot 1 januari 2026 (uw Raad heeft dit op 15 april 2024 besloten). Voor het armoede-en schuldenbeleid komt een integraal beleidsplan, dit sluit aan bij integrale beleidsontwikkeling. In het najaar 2024 starten we met de voorbereidingen voor een integraal beleidsplan armoede en schulden voor de periode 2026 - 2030. Samen met inwoners werken we dit jaar ook aan het verbeteren van de toegang tot en het versimpelen van inkomensregelingen van onze gemeente in het kader van vergroten van de financiële bestaanszekerheid. Ook dit wordt verder uitgewerkt in het integraal armoede en schuldenbeleidsplan 2025-2030.

Verder start in 2024 een werkgeversaanpak vanuit Regio Zwolle, gericht op de MKB-werkgevers. In de preventie van geldzorgen kunnen werkgevers een grote rol vervullen als zij de signalen leren herkennen en daar, passend bij de rol als werkgever, op durven acteren. Hiertoe wordt door de Nationale Coalitie Financiële Gezondheid (NCFG) een toolbox ontwikkeld, die werkgevers helpt bij het handelingsperspectief: het vinden en bereiken van (voornamelijk jonge) werknemers met geldzorgen. Vanuit de gemeente worden werkgevers actief benaderd en geattendeerd op de toolbox.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Het verbeteren van regelingen kan niet zonder contact met de eindgebruiker. Om in kaart te brengen op welke onderdelen de gemeente de toegang en aanvraag van inkomensregelingen kan verbeteren, worden klantreizen opgesteld. Hiervoor interviewen we in totaal 60 inwoners die al gebruik hebben gemaakt van één of meerdere regelingen. Hun verbetervoorstellen zijn de basis voor het aanpassen van de regelingen. De uitkomsten van de klantreizen zijn bekend in juni.

Ook hebben we in de Stadsdialoog Zwolle Armoedevrij (december 2023) de aanwezige 100 partners en inwoners gevraagd om verbeteringen aan te geven. Voor de evaluatie van de 'laat geen geld liggen'-gids is een belronde gemaakt langs partners, om feedback op te halen. Op het gebied van de rol van werkgevers wordt de gemeente regelmatig gevraagd op hulp bij schuldpreventie en -aanpak. De toolbox van de Nationale Coalitie Financiële Gezondheid is een mooi instrument in het gesprek met de werkgevers hierover.

Communicatie

De projecten zijn momenteel werk in uitvoering. We houden uw Raad op de hoogte van de vorderingen en communiceren met onze inwoners op het moment dat er wijzigingen te melden zijn. Hier wordt tegen die tijd een communicatieplan voor opgesteld. De communicatie over de 'laat geen geld liggen' gids blijven we structureel uitvoeren, en eventueel aanpassen op basis van de feedback uit de stad.

Financiën

De projectkosten worden momenteel gedekt uit het budget Bestaanszekerheid. Meer gebruik van de regelingen worden duidelijk als is besloten over de kaders voor het vereenvoudigen van de inkomensregelingen en de stadspas.

Risico's

- Naast het project Verbeteren van de toegang en vereenvoudiging van de inkomensregelingen, wordt nu ook het Rekenkameronderzoek naar armoederegelingen gestart. Daarnaast worden

Datum 25 april 2024

de minimaregelingen genoemd als één van de zoekrichtingen n.a.v. het onderzoek 'Van inzicht naar Focus'. Ook hier zal een beroep gedaan worden op dezelfde medewerkers. Hierdoor bestaat het risico dat er vertraging optreedt in de uitvoering van de lopende projecten. Dit omdat de onderzoeken allemaal betrekking hebben op hetzelfde team ambtenaren. We willen dit risico ondervangen door onze eigen onderzoeksresultaten (bijv. klantreizen, data-analyses) te delen met de onderzoekers, zodat er geen zaken dubbel worden gedaan of mensen dubbel worden belast.

- Momenteel worden op diverse inkomensregelingen klantreizen uitgevoerd. Er wordt met zo'n 60 inwoners gesproken over hun ervaringen met het aanvragen van de regelingen en de dienstverlening van de gemeente. Dit kan leiden tot suggesties die ingrijpend zijn en veel tijd/geld kosten. Mocht dit zo zijn, dan melden we dit bij uw Raad.
- Capaciteit in de organisatie, bijvoorbeeld op het gebied van het aanpassen van de ICT-systemen. Dit vergt veel tijd en menskracht, wat kan zorgen voor een minder snelle invoering dan gewenst. Dit risico willen we ondervangen door de ICT adviseurs te laten meelopen gedurende het project.

Vervolg

We blijven hard werken aan al deze projecten, om onze inkomensregelingen toegankelijker te maken. De met uw Raad gedeelde plannings van het project Vereenvoudiging inkomensregelingen is nog intact. In het vierde kwartaal vragen we uw Raad om te beslissen over de invulling van de wijzigingen in de inkomensregelingen, en te besluiten over nieuw ontworpen oplossing(en) in plaats van de Stadspas.

Openbaarheid

Openbaar.

Burgemeester en wethouders van Zwolle,

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer